

Institut Peralada

Un centre que aprèn

La IA al centre, què hem de fer?

Rafa González
Carles Ballart

Presentació dissenyada amb ajuda de Lumo-Proton, Gemini, NotebookLM

Un Centre jove

2020

2026

Curs 2024 -2025: Què està passant?

Festa final d'etapa: molts donem les gràcies al ChatGPT, sinó no tindríem el graduat

Potser hauríem de posar alguna activitat amb IA al projecte transversal

Profe: els alumnes de 1r d'ESO s'ho estan passant genial amb un XatBot d'IA en una activitat que els he preparat

Curs 2024 -2025: Què està passant?

Festa final d'etapa: molts donem les gràcies al ChatGPT, sinó no tindríem el graduat

Potser hauríem de posar alguna activitat amb IA al projecte transversal

Profe: els alumnes de 1r d'ESO s'ho estan passant genial amb un XatBot d'IA en una activitat que els he preparat

Què estan fent els alumnes i els docents?

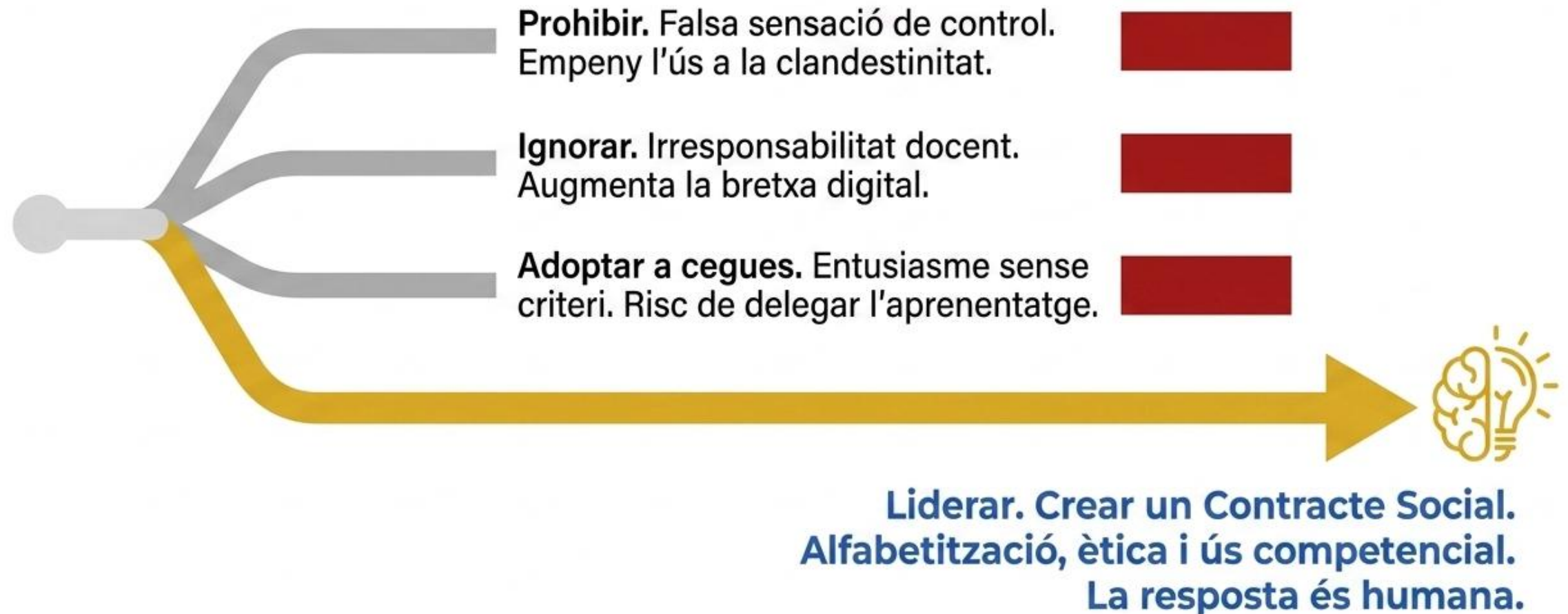

IA al centre

Dilema digital:

Què hem de fer?

El Dilema Digital: Quatre camins, només una sortida educativa.

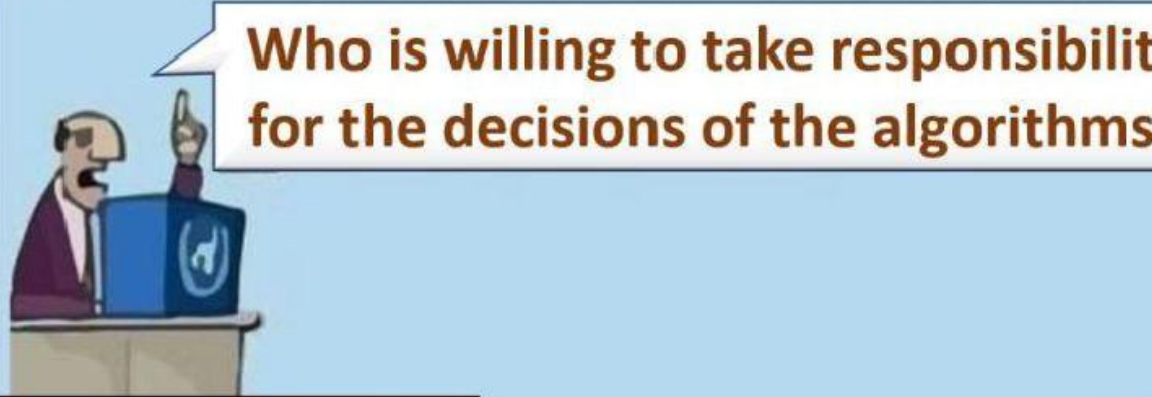
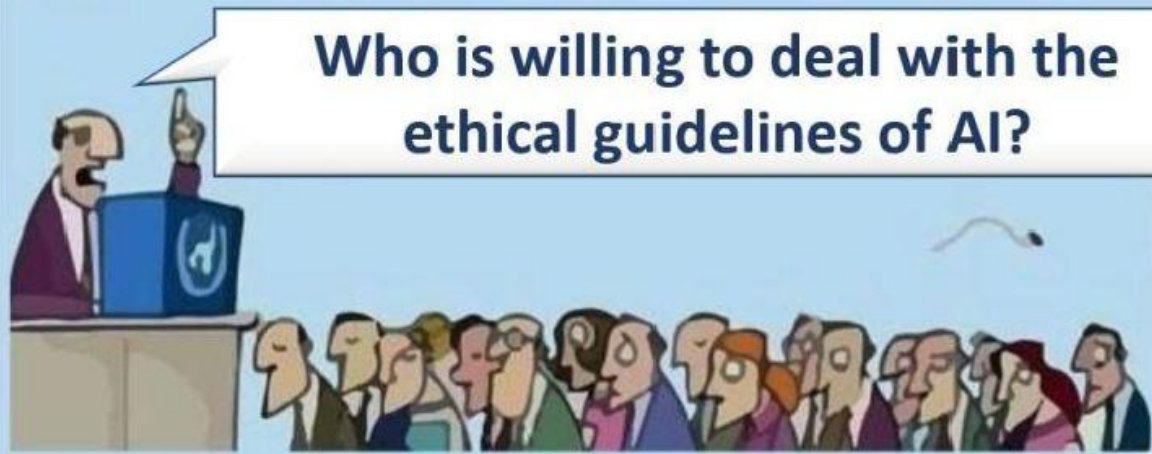
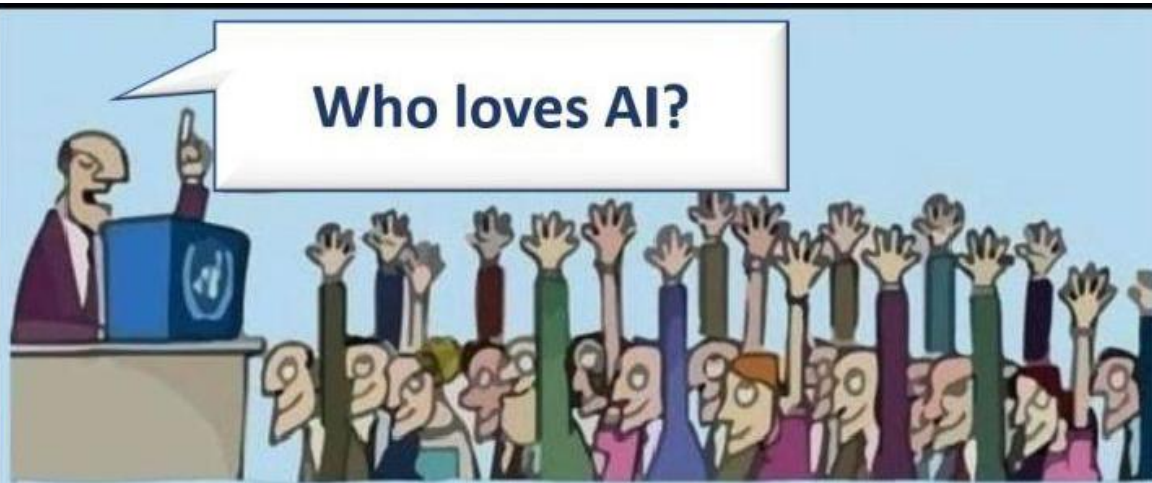

“

Li dec l'aprovat a ChatGPT.

De l'anècdota al lideratge: Com convertir la Intel·ligència Artificial en una aliada pedagògica

La IA no ha demanat permís per entrar a les nostres aules.
La pregunta ja no és si l'hem de permetre, sinó com la liderarem.

El Professorat i l'IA: Liderant l'Educació del Futur

Segons les conclusions del Consell de la Unió Europea, la intel·ligència artificial (IA) s'ha d'integrar en l'educació sota un enfocament humanocèntric, on la tecnologia dóna suport al professorat sense substituir el seu criteri professional ni la dimensió humana.

EL ROL DECISIU DELS DOCENTS

El docent com a motor del procés d'aprenentatge.

L'IA és un suport que no ha de substituir mal l'autonomia pedagògica del professorat.

Avaluació crítica dels resultats de l'IA.

Els docents han d'ajudar l'alumnat a identificar biaixos i limitacions en la informació generada.

Alfabetització en IA i ciutadania digital.

Formació continua en competències digitals i ètiques per guiar un ús responsable de la tecnologia.

CENTRES EDUCATIUS I DIRECCIONS ESCOLARS

Enfocament sistèmic de tot el centre.

La integració de l'IA ha de ser coherent, evitant sobrecarregar els docents de forma individual.

Optimització administrativa i benestar.

L'IA ha d'alliberar temps de tasques burocràtiques per dedicar-lo a l'ensenyament i l'aprenentatge.

Infraestructura i sobirania de dades.

Les direccions han d'ajudar garantir entorns segurs, accessibles i tecnològicament sobirans per a tothom.

COMPARATIVA DEL POTENCIAL DE MILLORA

INCLUSIÓ I ACCESSIBILITAT

IMPACTE ESPERAT:
Recursos per a alumnat amb discapacitat i zones rurals.

PERSONALITZACIÓ

IMPACTE ESPERAT:
Instruccions individualitzades i retroalimentació immediata.

EFICIÈNCIA ADMINISTRATIVA

IMPACTE ESPERAT:
Més temps dedicat directament al procés pedagògic.

El Codi de Circulació: Reglament (UE) 2024/1689

Calendari Crític

Agost 2025

Entren en vigor les normes per a IA generativa (Chatbots).

Agost 2026

Límit per complir requisits en sistemes d'Alt Risc.

Agost 2030

Límit d'adaptació per a sistemes preexistents en centres públics.

Comparatiu Legal

Línies Vermelles - Usos Prohibits

- ⊘ Reconeixement d'Emocions (il·legal detectar estats emocionals a l'aula).
- ⊘ Categorització Biomètrica (per dades sensibles).

Obligacions de la Direcció

- ✓ Garantir Supervisió Humana (les decisions crítiques requereixen validació).
- ✓ Transparència i Formació (informar famílies, assegurar alfabetització docent).

Quadre de Comandament: Accions Immediates per a la Direcció

Inventariar

Fer una auditoria i inventari immediat de totes les eines d'IA (administratives i docents) que s'utilitzen actualment al centre.

Exigir Conformitat

Demanar al software educatiu la Declaració UE de Conformitat i la documentació tècnica (Art. 47 / Annex IV).

Actualitzar Protocols

Crear la política d'ús interna prohibint explícitament les línies vermelles (ex. reconeixement d'emocions) i establint la supervisió humana.

Capacitar el Claustre

Planificar sessions de formació específiques sobre ètica, limitacions i ús legal de la IA per a tot el professorat.

Informar les Famílies

Preparar circulars de transparència detallant quin ús fa el centre de la IA i com es protegeixen els drets dels alumnes.

Atenció 2025: Si s'utilitzen IA generatives externes (ex. ChatGPT) per a tasques docents, cal vigilar el compliment de normes sobre models d'ús general i drets d'autor (Art. 53).

IA al centre

Contracte social

Per què?

Com?

Quan?

Protocol

Ètic

Sostenible

Pedagògic

Alfabetització IA

Docents

Alumnat

Famílies

Objectius de l'equip IA

Protocol IA

Pràctic

Contextualitzat

Integrar la IA

Competències

Estratègies
pràctiques

Planificació estratègica

Decisions

Formació

Comunicació

Les Fases del Pla de Treball

Teoria d'acció: ÚS DE LA IA

PRESENT	FUTUR
<p>VALORS I CREENCES</p> <ul style="list-style-type: none"> • La IA ens pot facilitar la feina. • No som conscients de determinats perills a l'ús de la IA. • Part del claustre veu amb preocupació la implementació de la IA al centre. • Hem de canviar maneres de fer, com els deures a casa. • Hi ha professorat que no té clar que molta feina de la que fa a casa l'alumnat la fa utilitzant la IA.	<p>VALORS I CREENCES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cal que treballem de forma coordinada davant d'aquest repte • Cal que seguim formant-nos en IA. • Cal donar prioritat als aspectes ètics a l'hora de començar a implementar una eina d'IA.
<p>ACCIONS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cada membre del professorat utilitza a la seva manera la IA. • Des del centre no s'ha generat cap protocol ni sistema de funcionament a seguir. • Es proposa un "equip d'experts" que treballi un protocol d'implementació de la IA al centre. • Es proposen activitats d'avaluació que l'alumnat fa amb IA sense cap mena de reflexió.	<p>ACCIONS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seguiment del protocol establert. • Formació del professorat.
<p>CONSEQÜÈNCIES ESPERADES / NO DESITJADES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alumnat que no aprèn. • Diferents maneres d'utilitzar la IA. • L'avantatge de pensar que ens "estalvia feina" pot fer que no supervisem el contingut generat. • S'està començant a pensar de forma reflexiva com implementar la IA al centre.	<p>CONSEQÜÈNCIES ESPERADES / NO DESITJADES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alumnat amb capacitat crítica. • L'alumnat aprofita la IA per a millorar el seu aprenentatge. • Sistemes d'avaluació "coordinats". • El professorat pot fer activitats més diversificades per a millorar l'aprenentatge de l'alumnat.

El Cor del Protocol: El Model Ètic PIO

Model PIO
OEIAC - UdG

Àmbit normatiu i ètic

Com fem un ús responsable?

Què es pot fer i què no?

Com gestionem la privacitat?

Com garantim la validació humana?

Àmbit pedagògic

Com integrem la IA per fomentar el pensament crític?

Com redefinim l'avaluació?

Com convertim la IA en un soci cognitiu?

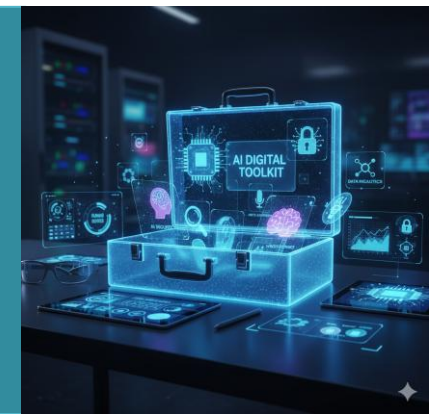
Àmbit formatiu i de recursos

Què hem de saber els docents?

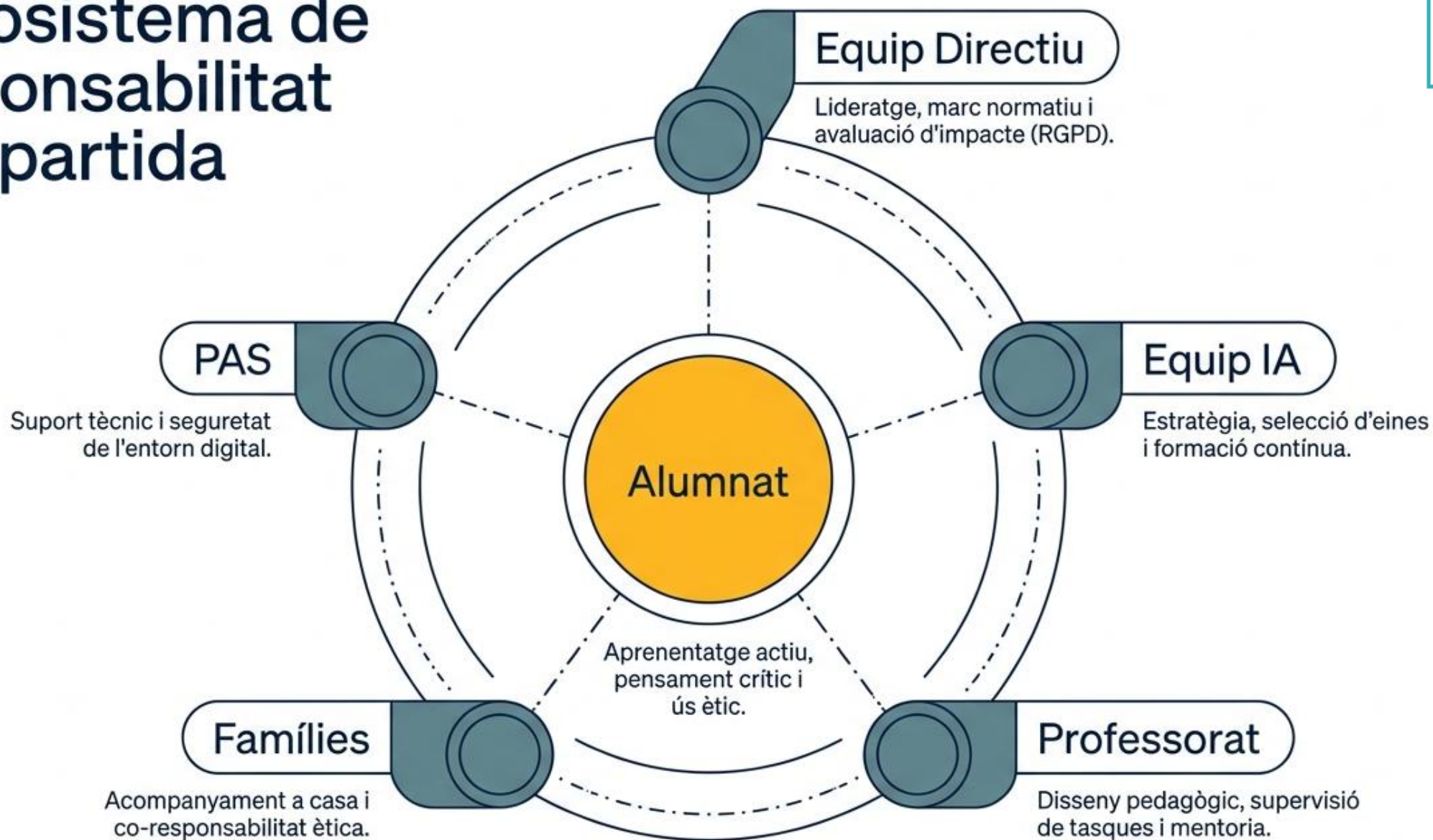
Com fem l'alfabetització d'alumnes i de famílies?

Què entenem per "Tecnologia desitjable"?

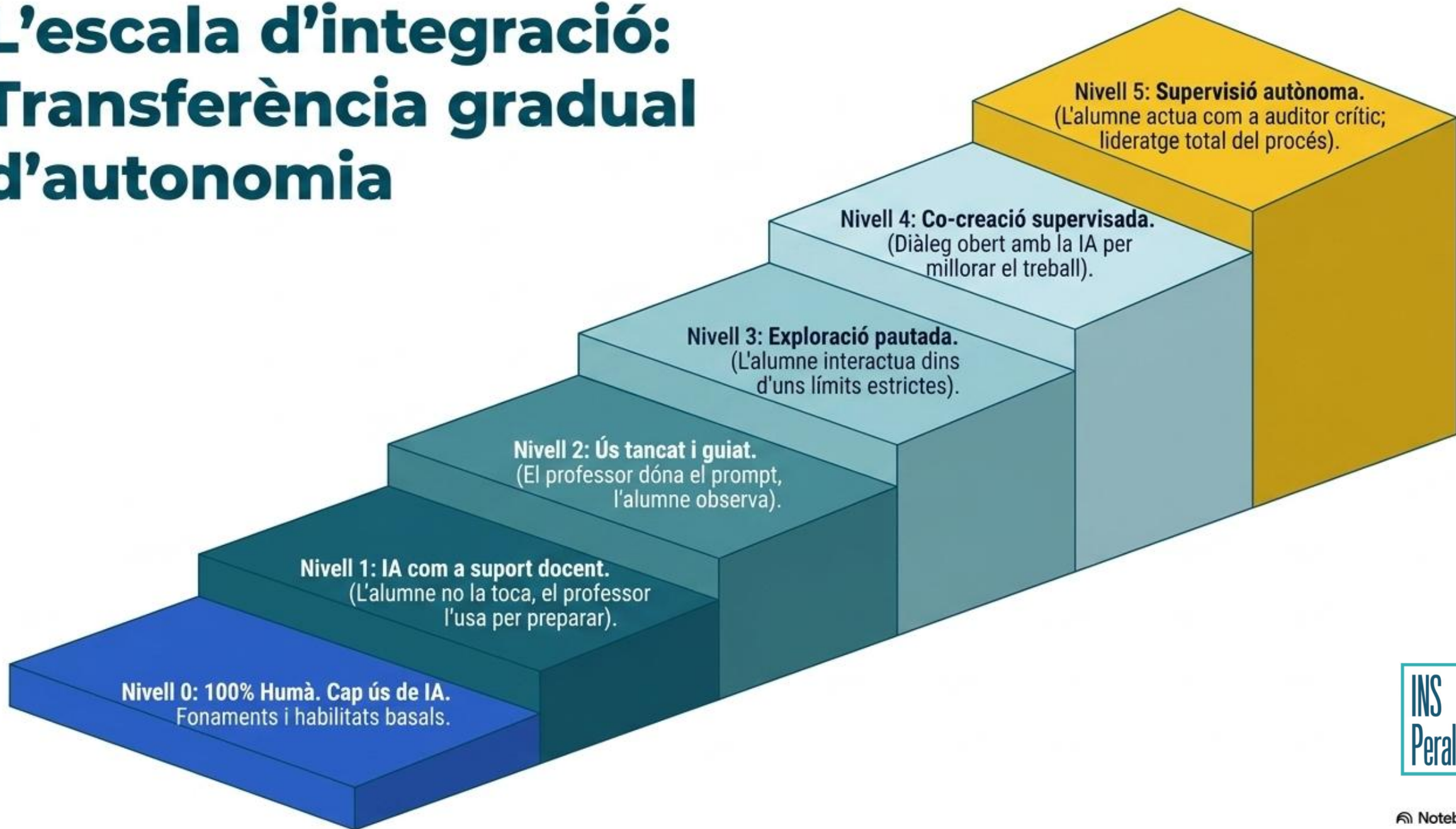
Quines eines seleccionem?

L'ecosistema de responsabilitat compartida

L'escala d'integració: Transferència gradual d'autonomia

L'evolució pedagògica: Un full de ruta per a l'ESO

1r ESO Introducció guiada		Objectiu: Exploració segura.	Foc: La IA com a curiositat pautada i descoberta.
2n ESO Verificació i contrast		Objectiu: Foment del dubte sistemàtic.	Foc: Comparar resultats, detectar al·lucinacions i errors.
3r ESO Anàlisi crític i ètica		Objectiu: Entendre el 'com' i el 'per què' de la màquina.	Foc: Aplicació del Model ètic PIO, comprensió de biaixos i petjada energètica.
4t ESO Autonomia i responsabilitat		Objectiu: L'alumne com a director d'orquestra.	Foc: Domini de la supervisió autònoma i ús expert com a soci cognitiu.

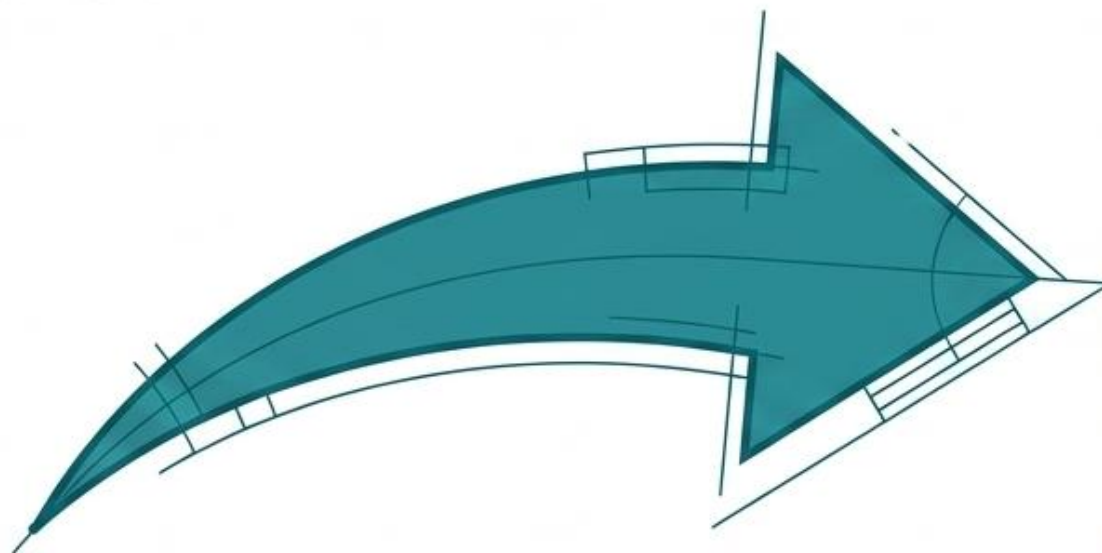
Repensar l'avaluació: Del producte al procés (Model SEIA)

(Vicent Gadea)

L'aparició de la IA generativa fa obsoleta l'avaluació basada únicament en l'entrega final. Hem d'avaluar el viatge del pensament.

El Producte Final

El Procés Cognitiu

Autèntiques.

Tasques arrelades en el context real de l'alumne i amb sentit pràctic.

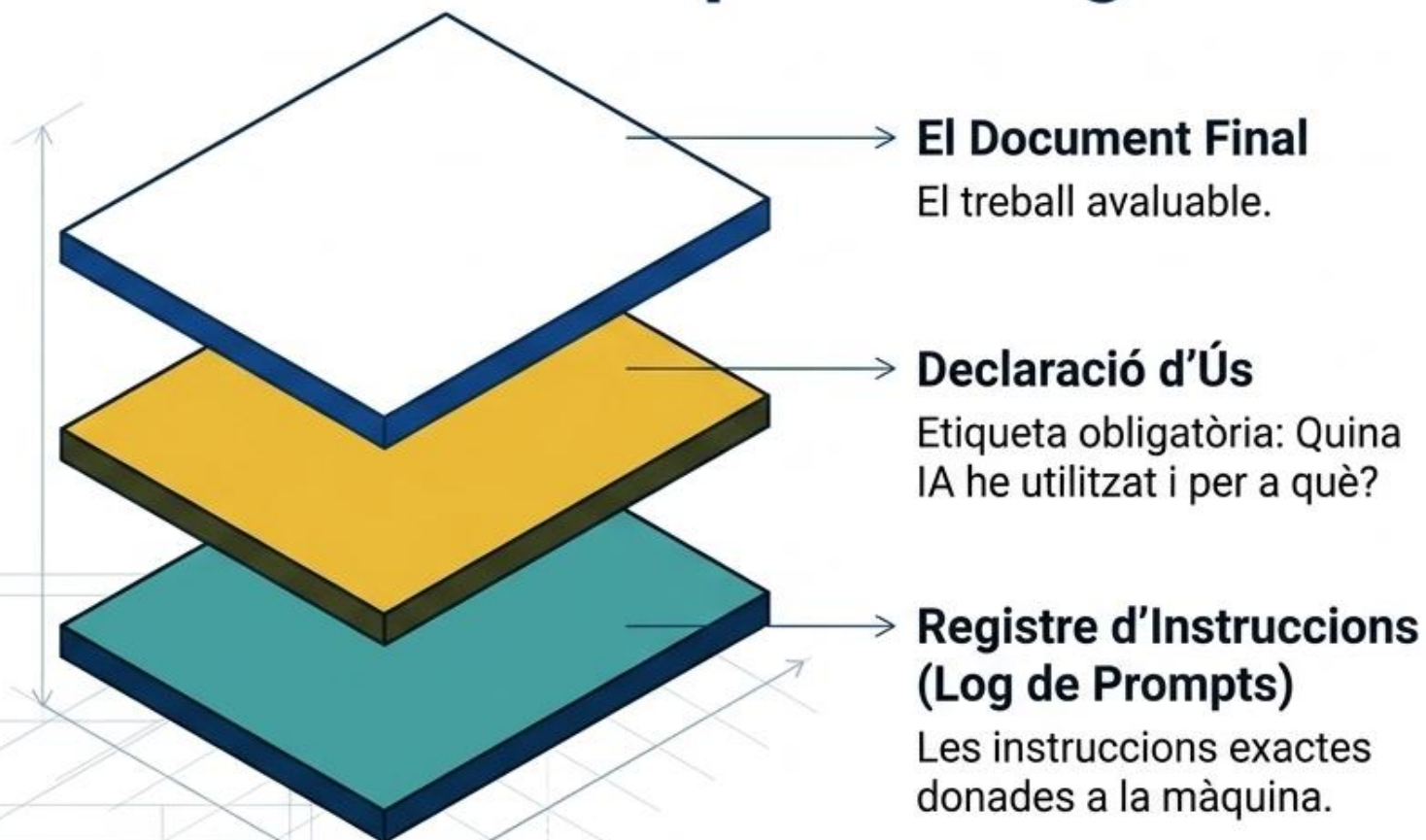
Resistents.

Dissenys d'activitats que no poden ser resolts amb un simple "copiar i enganxar" d'un prompt.

Coherents.

Alineades de forma estricta amb l'aprenentatge competencial i el desenvolupament personal.

Transparència i Traçabilitat: L'Auditoria de l'Aprenentatge

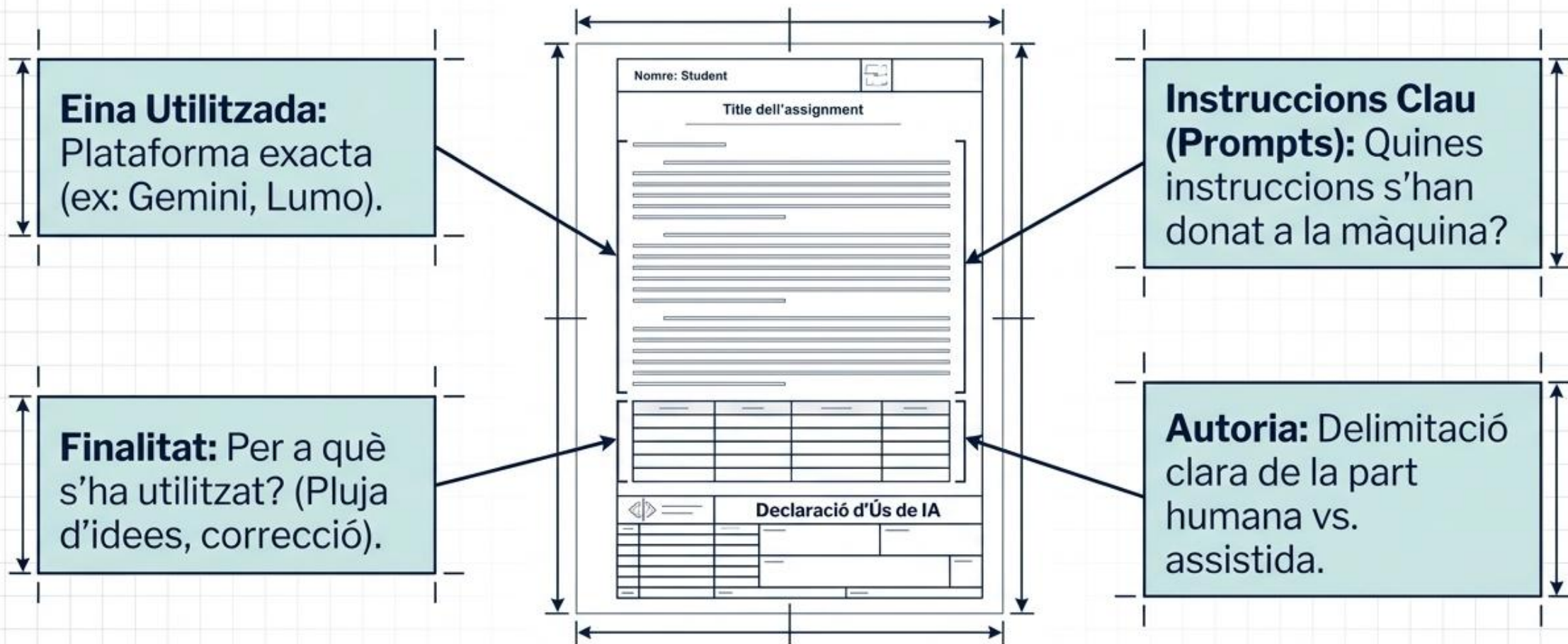
La transparència com a competència

La presumpció d'autoria humana és la norma.

Ocultar l'ús de la IA es considera frau acadèmic.

Declarar-ho i explicar-ne la influència demostra honestedat i pensament crític.

Protocols d'Honestedat i Transparència

ATENCIÓ: L'ús ocult de la IA és **presumpció de plagi**. El docent té dret a convocar una **defensa oral davant** de qualsevol sospita.

Regles de Joc: Usos Permesos vs. Línies Vermelles

Usos Permesos (Amb Supervisió)

- Personalització d'aprenentatges.
- Inspiració creativa i pluja d'idees.
- Resolució de dubtes (Tutor virtual).
- Meta-aprenentatge (anàlisi de biaixos).
- Eficiència docent i administrativa.

Usos **NO** Permesos (Línies Vermelles)

- **Frau i Plagi:** Treballs sense declarar.
- **Exàmens:** Ús sense permís exprés.
- **Privacitat:** Introduir dades personals.
- **Deepfakes:** Manipulació o suplantació.
- **Eines no autoritzades.**
- **Sedentarisme Cognitiu:** Delegar tot l'esforç intel·lectual.

Competències per a la Nova Era

Noves Competències Docents

Definir límits clars:

Establir nivells permesos (0-5) per tasca.

Adaptar materials: Usar la IA per personalitzar i atendre la diversitat.

Supervisar i validar:

Revisió crítica abans de l'entorn educatiu.

Noves Competències de l'Alumnat

Honestedat total:

Declarar sempre l'ús d'eines.

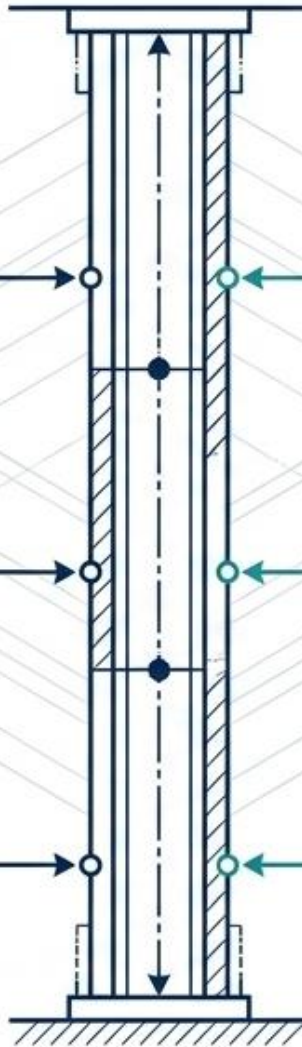
Assumir l'autoria:

Capacitat per defensar oralment el treball.

Pensament crític:

Verificar contingut esbiaixat, nociu o inventat.

Pla de Formació: Sostenint el Sistema

Una Comunitat Formada i Preparada

Professorat

- Tallers d'alfabetització i prompts.
- Sessions pedagògiques.
- Banc de recursos d'autoformació.

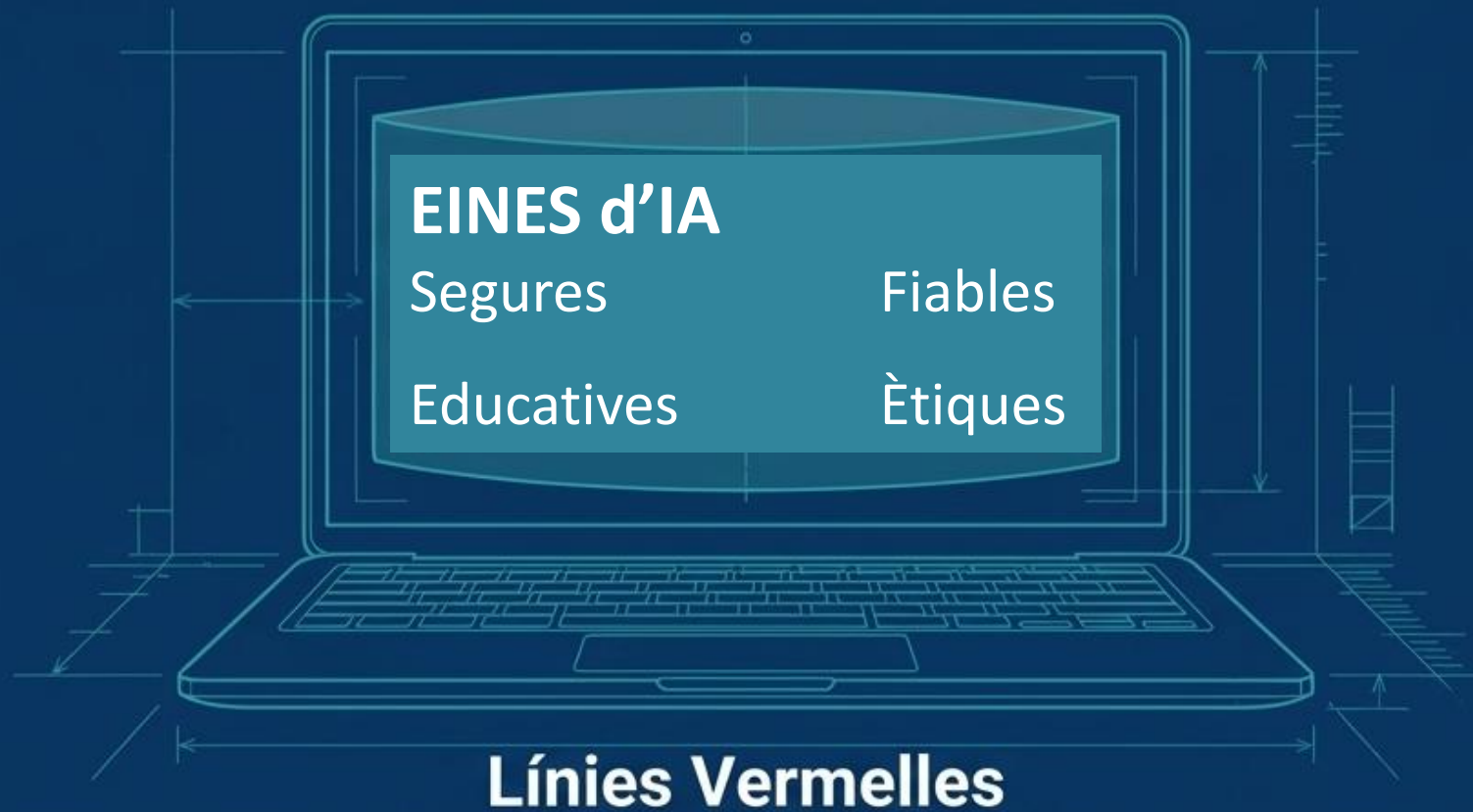
Alumnat

- Alfabetització transversal des de 1r d'ESO.
- Tallers sobre biaixos ètics.
- Entrenament en citació d'IA.

Famílies

- Jornades sobre riscos i beneficis.
- Guies de control parental.
- Canals de comunicació directa.

L'Ecosistema Segur: Toolkit Digital i Privacitat

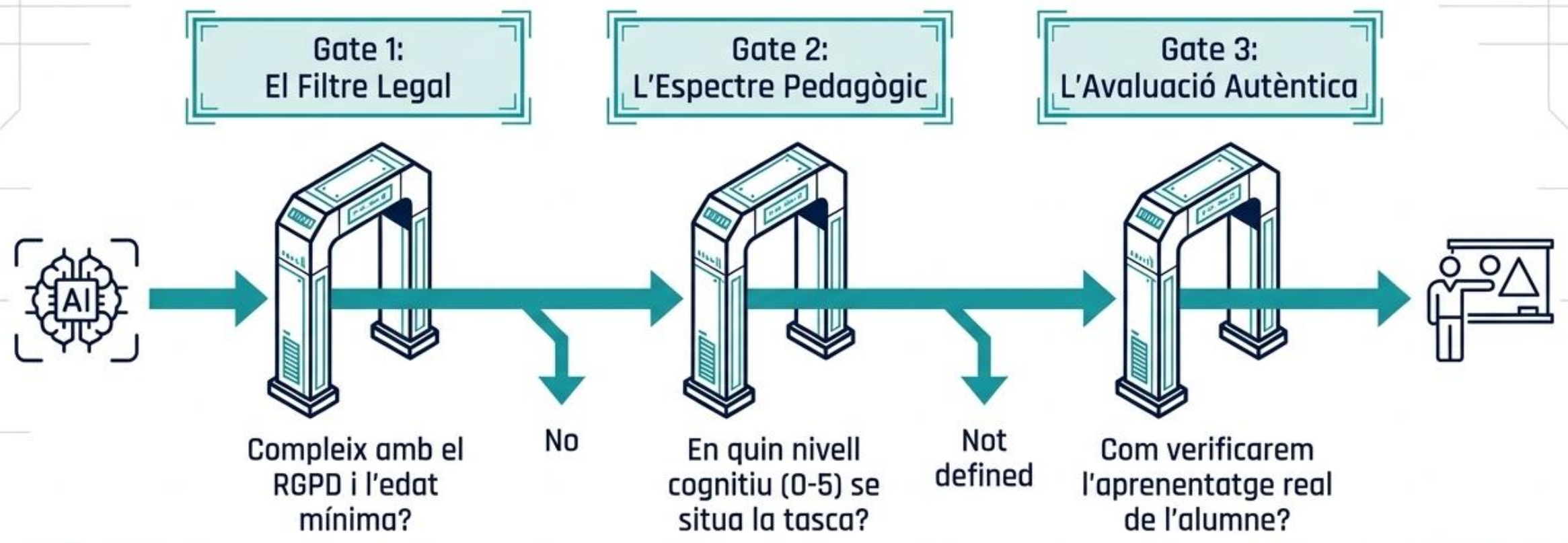

Prohibit: Introduir dades personals o identificatives pròpies o de tercers.

Prohibit: Generació de Deepfakes o suplantacions d'identitat.

Requisit Legal: Consentiment informat familiar explícit per a menors de 18 anys.

Síntesi: La Tecnologia Subordinada a la Pedagogia

Cap eina del Toolkit pot utilitzar-se sense haver superat prèviament la barrera legal i sense tenir un propòsit pedagògic clarament definit.

Un Centre en Evolució Contínua

Actualització i Contingència.
Adaptació anual del protocol
i pla de resposta ràpida.

Monitoratge Continu.
Seguiment de l'ús i registre
d'incidències (Equip IA).

Un marc viu que
evoluciona amb la
tecnologia,
garantint un
aprenentatge
segur.

Revisió Ètica i Legal.
Verificació constant de
consentiments (RGPD).

Avaluació Pedagògica.
Feedback docent/alumnat
per mesurar l'impacte real.

La Revelació Final: De la Tecnologia a la Cultura

El protocol és un document viu. La nostra cultura compartida és el nostre veritable escut.

Fem de la IA una aliada per educar millor, amb ètica, criteri i creativitat

CARLES

Gràcies

RAFA

Ajuda
Respecte
Ambició

INSTITUT PERALADA

Rafa González
Carles Ballart

rgonza65@xtec.cat
cballart@xtec.cat

